Ruala Geregerena Paul Fala Ioli Fakwalaimoki 'I Korint Gi

Nali wale falalau kotokoto gera ilia 'uria Paul 'e kotofia ioli 'i Korint gi, sulia Paul 'e ili ilia kae la 'i soeda, wasua ma 'e iko 'ali dao mola. 'E geregere fada, ma iko 'ali la mola. Ma wale falalau kotokoto gi gera ilia 'uria Paul iko 'ali kwalaimoki mola. Ma gera ka ilia 'i lia iko 'alia na lifurono kwalaimoki Jesus Christ. Wale falalau kotokoto fo 'i Korint gi, 'i gera iko 'alia ioli etae fakwalaimoki 'i Korint gi. Paul 'e soida 'alia, "Ioli 'i maluma gi." Ma faasia 11:22, gia saiai lia 'i gera ioli 'i Jiu gi. Ioli falalau kotokoto fo gi, gera liu 'i matanala lifi gi fala falalauna. Ma ioli gi gera folida fala falalauna gera.

Wale falalau kotokoto fo gi, gera tau 'are fala fafuta'anala kwalaimokina Paul 'i Korint, 'ali 'i gera talada ioli gi geraka alafafida 'i gera wale etaeta fala ioli 'i Korint gi, ma geraka sake bata afula 'alia falalauna gera.

'I laola geregerena 'e, Paul 'e olisia kotona afula fo gi. Ma geregerena 'e 'e alaa rasua sulia Paul 'i talala, ma sulia famalifiina lia ala rabela, ma malata 'aberona lia fala ioli God gi li. 'E fatailia lia 'e galo marabe fala God 'alia maurinala sui.

Me 'are 'ilitoa 'i laola buka 'e li gi li:

Galonala Paul fala ioli fakwalaimoki 'i Korint gi (1:1—7:16)

Tuturana fala rananala ioli 'i Jerusalem gi (8:1—9:15)
Paul wale li lifurono kwalaimoki (10:1—13:13)

1 'I lau Paul, na wale li lifurono ala Jesus Christ
'alia kwaiogalina God. 'I lau failia Timoti walefae
gia, mera geregere ko famiu ioli God 'amu io 'i
laola mae falua ba'ela 'i Korint gi li, ma fala ioli
God gera io 'i laola gulae tolo 'i Gris gi sui lou.
2 Lau foa 'ali God Mama gia failia Aofia Jesus
Christ ka kwai'ofe amiu ma ka kwatea aroarona
famiu.

Paul 'e batafea God

3 Gia batafea God Mama Jesus Christ Aofia gia
li. God lo Mama ala kwaiamasina faga, ma 'i
lia lo kalokalola kwaigwafena gi sui. 4 God 'e
kwairanai aaga, talasi gia too ala 'atona gi li, 'ali
gia ka ranaa lou tali ioli gera dao tonala kwaluke
'atona gi. Gia totolia rananala ioli gi, sulia
kwairanaina God 'e kwatea faga. 5 Gia dao tonala
famalifiina afula gi, ka malaa lia ba Jesus Christ
'e famalifii. Wasua ma God 'e kwairanai aaga
ka ba'ela lou, ka malaa lou lia ba 'e kwairanai
ala Jesus Christ. 6 'I 'ameulu meulu famalifii 'ali
rana 'amiu ma ka faamauri 'amiu. Ala talasi
meulu famalifii, God 'e rana 'ameulu, ma meulu
ka rana 'amiu lou, ma meulu ka fananata 'amiu.
'Urifo 'amu totolia fafuna ala talasi 'amu liu 'i
laola famalifiina li, malaa lou lia 'ami liu 'i laoli.
7 'Ami saiala me 'are 'e: Ala talasi 'amu liu ala
famalifiina malaa lou lia 'e 'ami liu 'i laola, God
kae rana 'amiu, malaa lou 'e rana 'ameulu.

Paul 'e dao tonala 'atona ba'ela 'i laola gulae tolo 'i Asia
(Acts 19:23-41)

8 Alae iolifuta, meulu oga 'amu ka saiala meulu
dao tonala 'atona ba'ela talasi meulu io 'i laola
gulae tolo 'i Asia li. Ala talasi fo, meulu fia 'uria
meulu kae mae lo, sulia 'atona fo 'e ba'ela ka tasa.
9 Meulu fia 'uria maurinameulu 'i laola molagali
'e garani ka sui lo. Ma meulu saiai 'are fo gi 'e
fuli fameulu, 'ali ikoso 'ali meulu fitoo ameulu 'i
talameulu, wasua ma meulu ka fitoo ala God 'e
saiala taenala ioli mae li. 10 God 'e rana 'ameulu
'ali iko 'ali meulu mae ala 'atona fo gi. Ma ka
kwairanai ameulu lou 'ali malimae 'ameulu gi
iko 'ali gera totolia rauninameulu. Meulu fitoo
ala kae kwairanai ameulu 'urifo, 11 ala talasi
'amu rana 'ameulu 'alia foana 'amiu gi li. Lia fo,
God kae kwairanai ameulu sulia lia ioli gi gera
foa 'urifo fameulu ala talasi afula gi. Lia fo, ioli
afula gi gera ka batafea God sulia kwairanaina
lia fameulu.

*Paul iko 'ali talai rero ala ioli 'i Korint gi**

12 Alae iolifuta lau, 'ami malata balafe sulia
'ami sai 'oka ala abulona 'ameulu fala ioli gi
li sui 'e 'oka ma ka kwalaimoki, ma ka tasa
famiu. Abulona 'ameulu 'e 'urifo iko lou sulia
liotoo ala ioli li, wasua ma sulia kwairanaina God
fameulu 'ala. 13-14 Geregerena lau famiu gi, gera

---

* **1:11** Nali malimae Paul, gera ilia 'uria Paul 'e kotofia ioli 'i Korint gi 'i dunala Paul 'e ili ilia kae la 'i soeda ma iko 'ali dao. 'E geregere fada ka farono gera ikoso 'ali la lo 'i soeda. Ma gera ka sae 'uri 'e, “Wale 'e Paul saenala iko 'ali kwalaimoki mola.” Ma gera ka ilia 'i lia iko lou lifurono kwalaimoki Jesus Christ.

talawarau fala malinainali. Wasua ma iko 'ali
'amu sai 'oka ameulu ala talasi 'e. Ma lau oga
'amu kae sai 'oka ameulu, 'ali ala fe atoa Aofia
Jesus kae oli mae, 'amu ka babalafe fae 'ameulu,
malaa lou lia 'e meulu babalafe fae 'amiu.
15 Ma sulia lau sai 'oka ala lia gia kae babalafe
fala leesinaga sui, lau naia fala daona tonamiu
ala ruala talasi, 'ali lau kwairanai amiu. 16 'I lao,
lau fia 'uria ala talasi laka la fala 'i Masedonia,
lakae liu ko 'i soemiu. Ma talasi lakae oli mae
lakae liu lou 'i soemiu, 'ali 'amu kwairanai agu
ala lanagu fala gulae tolo 'i Judea. 17 Wasua
'ala lau naia daona 'i soemiu rua talasi 'urifo,
iko 'ali lau dao lo tonamiu. Ikoso 'ali 'amu fia
'uria malatagu 'e olisi kwai liu ala talasi afula
gi 'i dunala iko 'ali lau dao 'i soemiu. Iko 'ali
lau malaa ioli la molagali 'e lia gera sae 'uri
'e, “'Eo, lakae tau 'urila,” ma 'i burila gera ka
sae lou 'ada 'uri 'e, “Ikoso 'ali lau tau mola
'urila.” 18 Saenagu 'e kwalaimoki malaa lou
saenala God 'e kwalaimoki 19 sulia malatagu 'e
malaa lou malatala Jesus Christ Wela God lia
meulu Silas failia Timoti meulu fatalo 'alia famiu.
Ma malatala Jesus iko 'ali olisi kwai liu ala talasi
afula gi. Wasua ma 'i lia lo wale 'e ilia, “'Eo, lakae
tau 'urila,” ma ka tau lo 'urifo. 20 God 'e fa ali'afua
sae alafuuna lia gi sui 'alia Jesus Christ. Ma gia
alafafia Christ 'e fa ali'afua sae alafuuna God gi.
'Urifo gia ka batafea God. 21 Ma God 'e kwatea
ma 'i 'ameulu fae 'amiu lou, gia ka io raratai failia
Jesus Christ. Ma God lou 'e fili gia, 22 ma ka alua
totofo lia aaga 'alia Aloe 'are Abu. 'E kwatea Aloe
'are Abu faga fala iona 'i laola manoga, 'ali gia sai
lou ala God kae kwatea 'are 'oka afula gi faga.

23 God 'e saiai alaana lau gi gera kwalaimoki
rasua. Iko 'ali lau la ko 'i lao 'i soemiu 'i Korint
'i dunala iko 'ali lau oga balufinamiu fala 'are
ba 'amu tauda gi. 24 Iko 'ali meulu oga meulu
ka 'ilitoa fafi 'amiu 'alia suunaenamiu ala ta
gi 'e 'amu fakwalaimoki ali. Sulia meulu saiai
fakwalaimokina 'amiu ala Jesus 'e nanata lo.
Wasua ma meulu oga meulu ka kwairanai amiu,
'ali 'amu ka babalafe.

2

1 Talasi ba 'e sui lau dao 'i soemiu, lau balufi
'amiu, ma laka faliodila 'amiu. Me 'are 'e taua
iko 'ali lau la lou ko 'i soemiu, lia sulia iko 'ali
lau oga faaliodilanamiu lou. 2 'E totolia 'amu ka
fababalafe lau. Ma ala laka faliodila 'amiu, 'urila
ma ite mola kae bi fababalafe lau? Iko mola
ta ioli lo, sulia lau kwatea 'amu ka kwaimalatai.
3 Sulia 'e 'urifo, iko 'ali lau la ko 'i soemiu, wasua
ma lau geregere* ko famiu fala faradanala nali
ai amiu. Ma talasi lakae dao ko 'i soemiu, ikoso
'ali 'amu faliodila lau 'alia me 'are fo. 'I 'amiu
lo ioli lau oga 'amu ka fababalafe lau gi. Sulia
lau saiai ala laka babalafe, 'i 'amiu sui 'amu ka
babalafe lou. 4 Talasi ba lau geregere ko famiu,

---

* **2:3** 'Are 'e Paul 'e ilia 'i lifi'e ma ala 7:5-16 'e taua ma gia ka saiai nali ioli fakwalaimoki gera fulia 'are ta'a rasua gi. Mala Paul 'e alaa sulia na ioli fakwalaimoki 'e sae fafuta'a Paul 'i maala logonae ioli sui. 'E sae 'uri 'e, “Paul iko 'alia lifurono kwalaimoki sulia alaa nala iko 'ali kwalaimoki.” 'Urifo ba laa na ba (2:1) ka fii rasua ala. Ma gia lesia ala 2:5-10 ioli fo 'e sae fafuta'a rasua Paul 'i talala. Paul 'e kwatea Titus failia na geregerena, ma ka ilia ioli fakwalaimoki gi gera ka balufia wale fo. Ala 2:5-11 gia lesia lia gera balufia wale fo li.

lau kwaimalatai rasua, ma kwai la maagu ka afe
sulia lau ani. Iko 'ali lau geregere ko famiu 'ali
'amu ka liodila, wasua ma lau geregere ko 'ali
'amu ka saiala kwaimanaa ba'ela lau famiu sui.

Kwailufaa ala wale abulo ta'a ba

5 Ma wale ba 'e abulo ta'a ma ka fuli'aea
kwaimalataina 'e 'i safitagolu. 'E faliodila
lau, wasua ma 'e faliodilaa 'amiu ka tasa lou.
Kwaimalataina ba 'e sui lo, sulia 6 afulanamiu
'amu kwatea kwaikwaina fala wale fo, ma ka
rada lo. 7 Ma ala talasi 'e, 'e 'oka 'ali 'amu
kwailufa lo ala, ma 'amu ka sae faraefalea, tauma
'e bi kwaimalatai rasua, ma ka oli fae buri. 8 Lia
fo, lau suga 'amiu 'ali 'amu fatailia fala lia 'amu
kwaima kwalaimoki ala. 9 Lau geregere ko 'uri
ba 'i lao sulia lau oga 'ali lau maili 'amiu, 'ali laka
daria ala 'amu ronosulia kwaikaena lau gi sui.
10 Ma talasi 'amu kwailufa ala wale fo li, 'i lau
wasua lau kwailufa lou ala. Ma laka kwailufa sui
lo ala wale ba 'e fulia me 'are ta'a fagu li. Christ
'e saiai lia lau kwailufa ala, 'ali lau rana 'amiu
'alia io ruru na 'oka. 11 Lau oga laka kwailufa
ala, tauma Saetan 'e bi liufi gia. Sulia gia saiai 'e
oga ka taua 'atona gi faga.

Talasi Paul 'e io 'i Troas 'e malata 'abero sulia ioli 'i Korint gi

12 Ala talasi lau dao 'i Troas✡ fala fatalona 'alia
Faronona 'Oka sulia Jesus Christ li, lau daria
Aofia 'e kwatea ma ka talawarau fameulu 'ali
meulu ka galo 'i lififo. 13 Wasua 'ala ka 'urifo,
lau malata 'abero ba'ela rasua suli 'amiu, sulia
iko 'ali lau dao tonala walefae gia Titus, wale ba

✡ **2:12** Acts 20:1

'e sake saena suli 'amiu. Lia fo 'e kwatea ma laka
oli oli ala ioli 'i Troas gi, ma laka la lo 'agua fala
'i Masedonia fala daona tonala Titus.

Galonala Paul

14 Lau batafea God sulia 'e kwatea gia ka io
raratai failia Christ. Ala talasi gi sui, Christ 'e
talai gia 'i laola liu kwaikwaloana 'i maala ioli
gi sui. Ma God ka kwatea gia ka fatalo 'alia
faronona sulia Jesus Christ ala falua gi sui. Ma
faronona fo, 'e malaa na 'are si'ina 'oka lia 'e la
fala lifi gi sui. 15-16 Talasi gia farono 'urifo sulia
Jesus Christ, gia kwatea God ka babalafe. Ma gia
kwatea 'ai si'ina 'oka ala Faronona 'Oka ka liufia
'i laola falua gi sui. Ioli gera too ala maurina
firi gi li, Faronona 'Oka 'e malaa 'are si'ina fofo
'oka 'e sakea mae maurina firi fada. Ma ioli gera
sakea kwaikwaina faasia God gi li, Faronona 'Oka
'e malaa 'are si'ina ta'a 'e raunida gera ka mae.

'E lio malaa iko ta ioli 'ali totolia fatalona 'alia
Faronona 'e li. 17 Ma iko 'ali meulu malaa ioli
afula gera fatalo 'alia saenala God 'ali gera ka
sake bata 'alia. Wasua ma meulu fatalo 'alia
Faronona 'Oka, sulia God 'e keri 'ameulu. Meulu
ka ilia 'are kwalaimoki gi 'alia nanata Jesus
Christ. God 'e saiala 'are meulu tauda gi sui.

3

Sae Alafuuna fa'alu ala Aloe 'are Abu

1 Talasi meulu alaa sulia galona 'ameulu 'urifo
li, ikoso 'ali 'amu fia 'uria 'ami kae lafe. Iko
'ali meulu boboo fala tali ioli mamata 'ali gera
geregere suli 'ameulu 'ali 'amu ka saiai 'i 'ameulu
wale galona God gi. Ma iko 'ali meulu boboo lou

famiu 'ali 'amu geregere suli 'ameulu fala tali ioli
mamata lou, 'ali gera ka sai ameulu 'i 'ameulu
wale galona God gi. Nali ioli mamata gera tau
'urifo, wasua ma 'i 'ameulu iko. 2 'I 'amiu lo 'amu
malaa geregerena 'urifo, sulia fitoona 'amiu 'e
fatailia lia 'i 'amuelu lifurono kwalaimoki gi li.
'I 'ameulu failia ioli gi sui gia saiala me 'are 'e.
3 Fitoona 'amiu 'e malaa geregerena 'e fatailia
'i 'ameulu lifurono gi, ma Jesus Christ 'e gerea
me 'are fo, ma ka kwatea fameulu. Ma 'e iko
'ali gerea 'alia bulula walege fala geregerena li,
wasua ma 'e gerea 'ala 'alia Aloe 'are mauri God.
Ma iko 'ali 'e gerea 'i fofola ta fau malaa taki God
'e kwatea fala Moses gi, wasua ma 'e gerea 'i laola
manoga.

4 Meulu fakwalaimokia rasua 'are fo gi gera
lalama, sulia meulu fitoo ala God 'e rana 'ameulu
'i osiala Christ. 5 Iko 'ali meulu ilia meulu
totolia galona fo 'i osiala sai arena 'ameulu gi 'i
talameulu. Wasua ma God 'e kwatea nanatana
fameulu fala galona 'ala. 6 God lo 'e kwairanai
ameulu, 'ali meulu ka totolia falalauna sulia sae
alafuuna fa'alu lia li. Ma sae alafuuna fa'alu
fo, iko lou 'are ala taki Moses 'e gereda gi li,
wasua ma 'are 'ala ala Aloe 'are Abu li. Sulia
taki 'e kwatea maena, wasua ma Aloe 'are Abu 'e
kwatea maurina firi.

7 Ma 'i lao mae, ala talasi God 'e gerea taki
gi 'i fofola abae fau gi, madakwanala God 'e
wasinosino galia Moses. Ma maala Moses ka
wasinosino sulia madakwanala God, ma ka rara
fia maala ioli Jiu gi, ma ka 'ato 'ali gera lio fala
maala Moses, wasua 'ala wasinosinonala maala
Moses kae fulu lo. Ala taki 'e kwatea maena

li 'e dao 'alia 'ilitoana 'urifo li, 8 'urila 'ilitoana
ala galonala Aloe 'are Abu li 'e ba'ela ka tasa.
9 Ma ala sae alafuuna ala takili lia 'e kwatea
kwaikwaina 'e 'ilitoa, 'urila sae alafuuna fa'alu
'e kwatea gia ka rada 'i maala God, 'e 'ilitoa ka
tasa lou. 10 Talasi 'e, 'ilitoana ala sae alafuuna ala
taki li 'e malaa na 'are gwaugwau mola, sulia sae
alafuuna fa'alu 'e 'ilitoa ka tasa liufia. 11 'Ilitoana
ala sae alafuuna ala taki li, kae sifo lo. Wasua
ma 'ilitoana ala sae alafuuna fa'alu li kae io firi.
12 Sulia gia sai 'oka ala sae alafuuna fa'alu, lia
'e kwate ma iko 'ali meulu mau 'alia fatalona
famiu. 13 Iko 'ali meulu malaa Moses ba 'e alua
abae toro fafia maala, 'ali ioli Jiu gi ikoso gera
lesia wasinosinona ba 'i maala 'e sifo fali fulu
lo. 14 Ma 'i lao mae, malatala Jiu gi 'e nasi. Ma
ala talasi 'e lou, talasi gera idumia Geregerena
Abu li, malatala Jiu gi 'e malaa gera 'afu fafia
'alia abae toro ba Moses 'e alua fafia maala, sulia
'e 'ato 'ali gera saiala kwalaimokina. Ite ada 'e
fakwalaimoki ala Jesus Christ, God 'e lafua 'are
'e 'afu fafia manola, 'ali ka saiala kwalaimokina.
15 Ma 'i tara'ela wasua, talasi gera idumia taki
Moses gi li, iko 'ali gera sai mola ali. 16 Wasua
ma ala ta ioli ka bulusi 'i so'ela Aofia, Aofia kae
lafua 'are 'e 'afu fafia malatanala. 17 Ma Aofia fo
lo Aloe 'are Abu. Ma ala ta ioli ka too lo ala Aloe
'are Abu 'i laola maurinala, 'e io sakwadola lo.
18 Ma 'e 'urifo, maaga iko ta 'are 'ali bolosia lo, 'e
fatailia raranala wasinosinona Aofia li. Ma Aloe
'are Aofia 'e olisi gia la la gia ka malaa 'ilitoanala
Aofia gia li.

4

1 Sulia kwaiamasina God fameulu, 'e keri

'ameulu fala taunala galona ala fatalona li. Lia
fo, iko 'ali meulu mano fasia fatalona. 2 Ma iko
'ali meulu fulia abulona agwa ta'a gi failia 'are
li mauna gi. Ma iko 'ali meulu koto, ma iko
'ali meulu olisia saenala God. God 'e saiai lia
meulu farono 'alia 'are kwalaimoki gi 'ali ioli gi
sui gera ka fakwalaimokia galona 'ameulu. 3 Ala
Faronona 'Oka 'e meulu fatalo 'alia 'e 'ato fala
malinailianai, 'urila 'e 'ato mola fala ioli 'ali sakea
maurina firi. 4 'E iko 'ali gera fakwalaimoki,
sulia Saetan 'e 'afu fafia malatada. Saetan 'e
'ilitoa fafia 'are ta'a ala molagali 'e li. 'E lui
gera 'ali ikoso gera lesia madakwana 'e la mae
faasia Faronona 'Oka sulia 'ilitoana Jesus Christ
'i lia lulula God. 5 Iko 'ali meulu fatalo 'alia 'i
'ameulu 'i talameulu. Wasua ma meulu fatalo
'alia Jesus Christ lia lo Aofia. Ma meulu ka ilia 'i
'ameulu wale li galona Jesus gi lia 'e keri 'ameulu
fala rananamiu. 6 Ala talasi God 'e raunailia 'are
gi sui, lia 'e sae 'uri 'e, "Alua madakwana ka
rara 'i laola mae rodo."✡ Ma ka famadakwa lou
malataga, 'ali gia saiala God 'ilitoa 'e Jesus Christ
'e fatailia.
7 Madakwana failia nanatana 'e rara 'i laola
rabe watoutou 'e gia gi li, 'e malaa na 'are 'oka
rasua God 'e alua 'i laola te bote 'are watoutou.
'Urifo, ioli gi sui gera lesia lia 'e meulu too
ala nanatana ba'ela faasia God, iko 'alia 'are 'i
'ameulu 'i talameulu. 8 Ala talasi afula meulu
dao tonala 'atona gi, ka 'urifo wasua 'ala, iko 'ali
meulu mano faasia galona 'ameulu gi. Ma ala
nali talasi, iko 'ali meulu saiai ta kae fuli fameulu,
ka 'urifo wasua 'ala, meulu fitoo 'ua ala God. 9 Ma
wasua meulu ka too ala malimae afula gi, God

✡ **4:6** Jenesis 1:3

iko 'ali faeburi 'ali 'ameulu. Ma wasua malimae
'ameulu gi gera 'ui 'ali 'ameulu 'i wado, meulu
ka tatae lou. 10-11 'E malaa malimae 'ameulu gi
gera rauni 'ameulu ala atoa gi sui, sulia meulu
fatalo sulia Jesus. Rabemeulu 'e malaa 'i lia lo
ala maenala, 'ali ioli gi gera ka lesia maurina lia
ameulu. 12 Lia fo, gera ka oga rauninameulu, 'i
osiala galona 'ameulu gi. Ma 'i 'amiu, 'amu sakea
maurina firi, 'i fofola galona 'ameulu gi.
13 Geregerena Abu ba 'e sae 'uri 'e, "Lau
fakwalaimoki ala God, ma ka kwatea ma laka
sae suli lia."✡ Ma fitoona 'ameulu 'e 'urifo
lou, sulia meulu sae sulia God sulia meulu fitoo
ala. 14 Meulu saiai God 'e taea Aofia Jesus fala
maurina. Ma 'e malaa lou lia 'e God 'e taea Jesus,
'i lia kae tae 'ameulu fala maurina, ma ka sake
'ameulu lou fae 'amiu fala iona failia. 15 Meulu
liu 'i laola 'atona afula 'urifo gi, fali rana 'amiu.
Talasi 'e ioli afula gi gera saiala kwaimanaa God
fala famaurina li, ma ioli afula gi gera ka batafe
lia.
16 Sulia 'e 'urifo, iko 'ali meulu mano faasia
fatalona. Wasua ma ala atoa gi sui, rabemeulu
kae waro fala watoutou na, ma ala atoa gi sui
lou God 'e fananata manomeulu. 17 Ma 'atona
'e meulu liu 'i laola ala talasi 'e gi li, gera kae
sui. Ma sulia meulu liu 'i laola 'are fo gi, God kae
kwatea 'ilitoana ba'ela firi fameulu. Ma 'ilitoana
'e meulu kae sakea, 'e ba'ela ka tasa liufia 'atona
meulu too ali ala talasi 'e gi li. 18 Iko 'ali meulu
malata sulia 'are meulu saiala leesinali gi, wasua
ma meulu malata sulia 'are iko 'ali meulu totolia
leesinali ala talasi 'e li. Sulia 'are meulu lesida gi

✡ **4:13** Sam 116:10

ikoso gera io tekwa, wasua ma 'are iko 'ali meulu
lesida gi gera kae io ikoso 'ali gera sui.

5

1 Gia saiai ala talasi rabega kae mae, God
kae kwatea rabe fa'alu gi faga fala iona 'i nali.
Sulia ala talasi 'e, rabega 'e malaa luma 'i laola
molagali gi li, lia gera kae osi lou. Gia kae io 'i
laola rabe 'are God 'e raunailia 'i nali gi. Ma rabe
fa'alu gia gi kae malaa luma 'e io firi. 2 Ala talasi
'e, gia oga rasua ala tafisinala molagali 'e, 'ali God
kae kwatea rabe fa'alu faga 'i nali. 3 Ma ala talasi
gia io 'i nali ai, gia kae too ala rabe fa'alu. 4 Ma
ala talasi gia io 'ua 'i laola molagali 'e li, rabega ka
kweo sulia 'atona gi. Ma iko 'ali gia oga tafisinala
rabega, wasua ma gia oga iona 'alia rabe fa'alu
gia gi li 'i nali, 'ali rabe 'e gera saiala maena li
God kae olisida 'alia rabe ikoso gera furafura gi
ma gera kae io firi. 5 God kae rerei lo 'ali gia 'ali
ka fuli 'urifo. Ma 'i lia 'e kwatea lou Aloe 'are
Abu ka fatailia lia God kae tau kwalaimoki 'urifo
faga.
6 Lia fo 'e taua ikoso 'ali gia mau 'alia ta 'are.
Ma gia ka saiai ala talasi gia io 'ua 'alia rabega
'i laola molagali li, iko 'ali gia io 'ua failia Aofia
'i nali. 7 Aofia 'e gia fakwalaimoki ala, 'i lia lo 'e
talai gia 'alia iona 'i laola molagali 'e li, ma iko
'ali gia la sulia 'are gia lesida 'i laola molagali
gi li. 8 Ma ikoso 'ali gia mau 'alia maena. Sulia
gia oga rasua lo laa na faasia rabe 'are 'e 'i laola
molagali gi li, 'ali gia io ala falua kwalaimoki gia
'i nali failia Aofia. 9 Wasua gia ka io 'ua 'i laola
molagali 'e 'o ma gia ka io 'i nali, kwaiogalina

gia 'e ba'ela ka tasa 'ali gia fababalafea Aofia.
10 Ma 'i gia sui mola, gia kae ura 'i maala Jesus
Christ, 'ali kae lokomalata ala galona gia gi. Ma
kae kwatea kwaiara gi fala ioli tootoo gi aaga lia
gera galo 'oka fala 'i laola molagali 'e. Ma ikoso
'ali kwatea ta kwaiara fala ta ioli galonada 'e ta'a
'i laola molagali 'e.*

Ioli gi gera kwaima failia God 'i osiala Jesus Christ

11 Meulu soi ba'ela ala Aofia, lia 'e meulu
ka mailia fala rananala ioli gi 'ali gera fak-
walaimoki. God 'e saiai meulu sae kwalaimoki,
ma lau oga 'amu ka sailou ala 'are fo. 12 Ma
alaana 'e lau gi, iko lou suli lau oga sae farae-
nameulu famiu. Wasua ma meulu oga 'ali 'amu
soi ba'ela ala galona rada 'ameulu gi, 'ali 'amu ka
totolia olisinala ioli gera soi ba'ela ala 'are ioli 'e
saiai ka lesia mola 'alia maala ma iko 'alia 'are
'i laola mano li. 13 Nali ioli gera soi kwekwe'ela
ameulu. Gera sae 'urifo sulia meulu galo nanata
fala God. Ma 'e kwalaimoki rasua, iko 'ali meulu
kwekwe'ela, ma lia 'e tau ma meulu ka totolia
galona nanata famiu. 14 Meulu galo nanata, sulia
meulu saiai Jesus Christ 'e kwaima aaga. Meulu
sai lou ala talifilia Jesus Christ mola 'e mae olisia
ioli gi sui, ma 'e malaa ioli gi sui gera mae lo
failia. 15 'E mae 'ali ka faamauria ioli gi sui. 'E
mae 'ali ioli gera too ala maurina fa'alu li, ikoso
gera io mola 'ada fala taunala kwaiogalina gera
gi, wasua ma kwaiogalina Jesus Christ lia 'e mae,
ma ka tatae lou fala famaurinada li.

---

* **5:10** Paul 'e falalau lou 'urifo ala 1 Korint 3:13.

16 Lia fo, malatana gia sulia ta ioli ikoso malaa
lou malatana ioli ala molagali 'e li. Wasua talasi 'i
lao malatana gia gi 'e 'urifo sulia gia malata rero
'uria Jesus Christ lia na wale mola 'ala. Talasi 'e,
gia saiai 'i lia iko lou ta wale gwaugwau mola 'ala.
17 Ma ala ta ioli fakwalaimoki ala Jesus Christ, 'i
lia ioli fa'alu lo. 'Are 'ualo gi gera sui lo, ma 'are
fa'alu gi ka dao lo mae. 18 God 'e taua 'are fo gi sui
'alia Jesus Christ. Lia 'e olisi gia faasia malimae
na fala ioli kwaima lia gi. Ma ka kwatea galona
fameulu 'alia olisinala ioli gi, 'ali gera ka rau lo
'alia ioli kwaima lia gi. 19 Me 'are 'e meulu fatalo
'alia, lia God 'e kwatea ioli gi sui gera ka kwaima
failia 'i osiala Jesus Christ. Ma ka kwailufa 'alia
abulo ta'ana gera gi. Ma ka kwatea lo galona
fameulu 'ali meulu ka fatalo 'alia Faronona 'Oka
sulia God lia 'e olisia ioli gi 'alia ioli kwaima lia
gi li.
20 'Arelafo, 'i 'ameulu wale fala ilinala alaana
Jesus Christ gi. Ma talasi meulu fatalo 'alia, 'e
malaa God 'i talala 'e sae. Ma 'alia Jesus Christ,
meulu aniulu famiu 'ali 'amu ka ala'alia God kae
olisi 'amiu faasia malimaena 'ali 'amu ka rau lo
'alia ioli kwaima lia gi. 21 Wasua 'ala iko ta ta'ana
ala Jesus Christ, God 'e kwatea ka sakea lo abulo
ta'ana gia gi sui, 'ali God ka farada gia 'i malaa.

6

1 Sulia meulu galo failia God, meulu aniulu
famiu ioli 'amu sakea lo kwai'ofena God gi
li, 'ali ikoso 'amu ala'alia kwai'ofena lia ka la
gwaugwau mola 'ala famiu. 2 Sulia God ba 'e ilia
'i laola Geregerena Abu 'uri 'e,

"Ala talasi fala fatailianala kwai'ofena lau famiu,
lau fafurono fala foana 'amiu gi.
Ma ala fe atoa fala famaurinamiu, lau rana
'amiu."✡

Lakae ilia me 'are 'uri 'e famiu: Talasi 'e lo talasi 'amu ka sakea kwai'ofena God, ma 'i tara'ela lo fe atoa 'amu ka sakea maurina fa'alu li.

3 Meulu booboo 'ali ikoso meulu fulia ta 'are ta'a, sulia iko 'ali meulu oga ta ioli 'ali 'ugali 'ameulu sulia galona 'ameulu gi. 4 Wasua ma meulu tau 'oka ala talasi gi sui, 'ali abulonameulu ka fatailia 'i 'ameulu wale li galona God gi. Ma sulia 'e 'urifo, meulu ka fafu fala ioli gera kwatea 'atona afula gi fameulu. 5 Gera rabusi 'ameulu, ma gera ka alu 'ameulu 'i laola raraa, ma gera ka dau 'ameulu 'alia kwalaana. Meulu galo nanata rasua, ma ala nali talasi iko 'ali meulu mo'osu lo, ma meulu ka fiolo lou. 6 Meulu fatailia 'i 'ameulu lo wale li galona God gi 'alia 'are rada 'e meulu tauda gi, failia sai arena 'ameulu gi, ma fafuna 'ameulu, failia kwai'ofena 'ameulu fala ioli gi li. Ma Aloe 'are Abu failia kwaimanaa 'ameulu lia 'e kwalaimoki, 'e fatailia lou. 7 Ma alaana kwalaimoki 'ameulu failia nanatana God lou, 'are fo gi gera fatailia lou 'i 'ameulu lo wale li galona God gi. Talo 'ameulu gi failia 'au li ofona 'ameulu gi lo abulona rada 'ameulu gi. 8 Nali ioli gera malata ba'ela ameulu, ma nali ioli ka iko. Ma nali ioli gera batafe 'ameulu, ma nali ioli gera ka sae fafuta'a 'ameulu. Wasua 'ala meulu ka sae kwalaimoki, nali ioli gera ilia 'i 'ameulu wale kotokoto gi. 9 Wasua 'ala nali ioli

✡ **6:2** Aesea 49:8

iko 'ali gera oga saina ameulu, ioli afula gi gera
sai ameulu. Ma wasua ioli afula gi gera oga
meulu ka mae, meulu mauri 'ua. Ma wasua gera
kwatea kwaikwaina fameulu, iko 'ali gera rauni
'ameulu mola. 10 Ma wasua nali 'are ka faliodila
'ameulu, meulu babalafe mola 'ameulu sulia atoa
gi. Ma wasua meulu ka siofa ala 'are 'i laola
molagali gi li, meulu saiai meulu ranaa ioli afula
gi gera ka too 'are ala 'are 'i nali gi. Ma wasua
iko 'ali meulu too ala 'are afula 'i laola molagali
li, meulu too ala 'are 'oka gi sui 'i nali.
11 Alae kwaima 'oka lau lia 'amu io 'i Korint,
meulu geregere sulia 'atona 'ameulu gi, ma iko
'ali meulu faagwaa malatana 'ameulu gi faasi 'i
'amiu. 12 Iko 'alia 'i 'ameulu 'e meulu bolosia
kwaimanaa 'ameulu faasi 'amiu. Wasua ma
'i 'amiu 'i talamiu lo 'amu bolosia kwaimanaa
'amiu faasi 'ameulu. 13 Lau alaa famiu malaa 'i
'amiu wela lau gi. Kwaimanaa 'amiu ka ba'ela
fameulu malaa lou lia 'e meulu kwaima amiu.

Ikoso 'ali 'amu 'ado ruru failia ioli iko 'ali gera fakwalaimoki gi

14 Ikoso 'ali 'amu 'ado ruru failia ioli iko 'ali
gera fakwalaimoki ala Jesus Christ gi. Sulia ioli 'e
io rada failia ioli iko 'ali io rada, daro mamata sui.
Ma madakwana 'e 'ato ka io ruru failia maerodo.
15 Ma Jesus Christ failia Saetan, 'ato 'ali daro ka
alua teke malata. Ma ta ioli 'e fakwalaimoki ala
Jesus Christ, iko 'ali totolia 'ali kae galo ruru failia
ioli 'e 'e'ela 'alia Jesus Christ. 16 Ma Luma Abu
God, iko 'ali 'oka fala ta ioli 'ali foasia lului 'are
gi lou 'i laola. Ma 'i gia ioli fakwalaimoki gi, gia
malaa luma abu God. Sulia God ba 'e sae 'uri 'e,
“Lakae io failia ioli lau gi.

Ma lakae la kwai liu 'i safitada.
Ma 'i lau lo God gera, ma 'i gera ioli lau gi.”✡
17 Ma Aofia ka sae lou 'uri 'e,
“'Amu ka io atale 'amiu faasia ioli 'e iko 'ali gera
fakwalaimoki gi, ma 'amu ka tafisida.
Ma ala ikoso 'amu taua 'are bulibuli ta'a gi, 'urila
lakae alafafi 'amiu.✡
18 Ala 'amu tau 'urifo, lakae Mama 'amiu, ma 'i
'amiu wela lau gi.
'I lau, Aofia nanata ka tasa, lau sae 'uri'e.”✡

7

1 Alae kwaima 'oka lau, 'are fo gi God 'e etae alafu lo 'alida faga. Lia fo, gia faakwaga gia 'i talaga faasia ta'ana 'e kwate ma rabega failia maurina gia gi ka midia. Ma gia io rada sui, sulia gia soi ba'ela ala God.

Paul 'e babalafe sulia saena Titus 'e sakea mae gi

2 Meulu oga rasua 'amu ka kwalo 'ameulu. Sulia iko 'ali meulu taua mola ta 'are ta'a fala ta ioli, ma iko 'ali meulu fafuta'a ta ioli, ma iko 'ali meulu kotofia ta ioli. 3 Iko 'ali lau ilia 'are 'e gi fala balufinamiu. Sulia lau ilia ka sui lo, meulu kwaima rasua amiu. Lia fo, ala talasi meulu mauri 'ua 'o ma ala talasi meulu ka mae, 'ato 'alia ta me 'are 'ali lafua kwaimanaa 'ameulu famiu. 4 Lau fitoo ma laka balafe rasua fae 'amiu. Lia fo, wasua meulu ka liu 'i laola 'atona afula gi, iko 'ali lau mau, ma lau babalafe rasua.

✡ **6:16** Levitikas 26:12; Esikiel 37:27 ✡ **6:17** Aesea 52:11
✡ **6:18** 2 Samuel 7:14

5 Ma ala talasi meulu dao 'i Masedonia,✡ iko 'ali
meulu too lo ala ta talasi fala mamalona, sulia
'atona gi iko 'ali sui faasi 'ameulu, ma malimae
'ameulu gi gera ka alafaitalili rasua fae 'ameulu,
ma meulu ka malata booboo rasua lou suli 'amiu.
6 Wasua ma God, 'e saiala fababalafenala ioli
gera kwaimalatai gi li, lia 'e kwate ma meulu
ka babalafe ala daonala mae Titus. 7 Daonala
mae Titus 'e kwatea ma meulu ka babalafe, ma
meulu ka babalafe lou sulia alaana 'e sakea
mae gi, sulia 'e ilia 'amu faraefalea. Ma ka
faarono 'ameulu lou lia 'amu oga rasua 'ali
lau dao tonamiu. Ma ka faarono 'ameulu lou
'alia lia 'amu kwaimalatai sulia 'atona 'e 'amu
kwateda fagu gi. Ma ka faarono 'ameulu lou 'alia
kwaimanaa kwalaimoki 'amiu fagu. Ma sulia
'are fo gi, lau babalafe rasua.
8 Wasua 'ala 'amu kwaimalatai sulia gereger-
ena ba lau kwatea ko, lau malata sulia 'e 'oka ba
laka kwatea ko. 'I lao, ala talasi lau saiai 'amu
kwaimalatai, lau kwaimalatai sulia lau kwatea
ko. Wasua ma kwaimalataina 'amiu iko 'ali
tekwa mola. 9 Ma ala talasi 'e, lau babalafe.
Lau babalafe iko lou sulia 'amu kwaimalatai,
wasua ma sulia 'amu farada abulonamiu sulia
'amu kwaimalatai. God 'e rana 'amiu 'alia
kwaimalataina fo. Lia fo 'e taua iko 'ali meulu
fafuta'a 'amiu 'alia geregerena ba. 10 Ala God 'e
faliodilaa ta ioli, 'e kwairanai ala fala bulusi na
faasia ta'ana 'ali God ka faamauria. Ma me 'are
fo 'e 'oka rasua, ma gia babalafe sulia. Wasua
ma, ala ta ioli 'e kwaimalatai ma iko 'ali bulusi
faasia ta'ana lia gi, kwaimalataina fo 'e totolia
rauninala ioli.

✡ **7:5** 2 Korint 2:13

11 'Amu lesia ga 'are 'oka 'e kwaimalataina 'e
la mae faasia God 'e taua amiu. 'E kwatea 'amu
ka oga rasua fatailianala radana 'amiu gi. 'Amu
ogata'a sulia lau balufi 'amiu, ma 'amu ka mau,
ma 'amu ka oga rasua leesinagu, ma 'amu ka oga
rasua taunala 'are rada gi, ma 'amu ka oga rasua
kwatenala kwaikwaina fala wale 'e abulo ta'a.
Ala 'are 'amu tauda gi sui, 'amu fatailia lo iko
'ali 'amu 'ado failia ala 'are ta'a fo 'e taua.
12 Lia lo 'e taua laka kwatea ko geregerena ba,
iko lou sulia wale 'e abulo ta'a mola, ma wale 'e
tau ta'a fada gi. Wasua ma lau geregere ko, 'ali
'amu fatailia kwaimanaa 'amiu fameulu. Ma God
'e saiala kwaimanaa 'amiu 'e kwalaimoki. 13 Lia
'e taua meulu ka babalafe rasua sulia.
Ma iko 'alia 'are fo gi mola 'e kwatea meulu ka
babalafe. Meulu babalafe lou sulia Titus 'e babal-
afe sulia 'are 'oka 'amu taua fala faraefalenala
gi. 14 'I lao lo mae, lau batafe 'amiu fala Titus.
Ma talasi 'e dao 'i soemiu, 'amu falalamaa alaana
lau gi. 'Are meulu sae sulida amiu gi sui, gera
kwalaimoki. Ma 'urifo 'amu fatailia batafena
'ameulu suli 'amiu fala Titus 'e kwalaimoki lou.
15 Lia fo, kwaimanaa lia famiu ka ba'ela rasua,
sulia 'e malata tonala ronosuli na 'amu taua ala
'are 'e ilida famiu gi. Ma 'e kwaima amiu sulia
'e malata tonala talasi 'amu kwaloa, 'amu ka
soi ba'ela ala. 16 Lau babalafe rasua sulia lau
fitoonamiu.

8

Kwatena ioli fakwalaimoki gi li

1 Alae iolifuta lau meulu oga 'ali 'amu ka
saiala 'are fuli 'i safitala ioli fakwalaimoki 'i laola
gulae tolo 'i Masedonia li, sulia kwaimanaa God.

2 Wasua 'ala gera liu 'i laola ilito'ona failia 'atona
ba'ela gi, gera babalafe rasua. Ma wasua gera
ka siofa rasua, gera kwatea 'are afula gi fala
rananala ioli gi. 3 Lau fakwalaimokia gera kwate
ka totoli gera lo, wasua ma gera kwate ka ba'ela
liufia lou 'are 'e totolia gera ka kwatea mola gi.
Ma sulia kwaiogalina gera 'i talada gi, 4 gera ka
aniulu fameulu 'ali meulu ka ala'alia 'ali gera
ranaa ioli gera fakwalaimoki 'i Judea gi. 5 Meulu
kwele sulia gera tau 'urifo. Etaeta gera malata
galia 'are God 'e oga 'ali gera taua. Ma gera
malata galia lou taunala 'are meulu oga.

6 Ma Titus lo 'e fuli'ae ala galona 'i Korint fala
golinala bata fala rananala ioli 'i Judea gi li,
meulu sugaa 'ali ka tau nanata ala rananamiu
fala fasuinala me galona fo. 7 Lau saiai fak-
walaimokina 'amiu 'e ba'ela, ma 'amu ka saiala
fatalo na, ma 'amu ka sai 'are, ma 'amu ka oga
rasua rananala ioli gi nainali, ma kwaimanaa
'amiu fameulu ka ba'ela rasua lou. Lia fo, meulu
oga kwairanaina 'amiu fala ioli 'i Judea gi li ka
ba'ela lou, sulia kwaimanaa 'amiu gi.

8 'Alia me alaana fo, iko 'ali lau suunae 'amiu
lou fala taunai. Wasua ma lau oga 'ali 'amu saiala
ioli fakwalaimoki 'i Masedonia gi, gera nainali
ala kwatenala kwairanaina gera gi. Ma lau
farono 'amiu lo 'alia, 'ali 'amu fatailia baelanala
kwaimanaa 'amiu gi. 9 'Amu saiala kwaimanaa
Aofia gia Jesus Christ 'e ba'ela rasua faga. Wasua
'ala ka 'ilitoa rasua 'i nali, 'e alu lia 'i talala fala
siofa na 'alia laanala mae ka rau 'alia ioli 'ali rana
gia. Ma 'alia siofa na lia, lia 'e kwatea gia ka
'ilitoa.

10 Lau ilia 'e 'oka famiu 'ali 'amu faasuia
tuturana ba 'amu fuli'ae mae ala fe nali ba 'e
sui ko li. 'I 'amiu lo ioli etaeta 'amu tutura fala
rananala ioli 'i Judea gi li. Ma 'i 'amiu lou ioli
etaeta 'amu oga taunai. 11 Lia fo, 'e 'oka famiu
'ali 'amu ka ura nasi fala fasuinala me galona
fo. 'E 'oka ala kwaiogalina 'amiu ka ba'ela fala
fasuinala me galona fo, ka malaa lou talasi ba
'amu fuli'ae ai. Ma 'amu ka kwatea ta fita bata
'amu totolia fala turanai ala talasi 'e. 12 Sulia
ala kwaiogalina 'amiu 'e ba'ela fala kwatenala
kwairanaina, God 'e babalafe sulia me 'are fo.
Sulia 'e iko 'ali oga 'ali 'amu kwatea 'are iko 'ali
'amu too ali gi, wasua ma 'are 'amu totolia fala
kwatenali gi.

13-14 Malatagu iko 'ali oga 'ali 'amu ka too ala
tali 'atona sulia 'amu ranaa ioli gera too ala
'atona gi li. Wasua ma 'e 'oka rasua 'ali 'amu
ka ranaa ioli siofa gi, sulia 'amu too lo ala 'are
afula gi ala talasi 'e. Ma ala talasi lia 'ua mae, ala
'amu ka too ala tali 'atona, ma gera kae too ala
'are afula gi, gera kae rana 'amiu lou. Ala 'amu
tau 'urifo, boboona ioli gi li sui gera kae 'oida.
15 Sulia Geregerena Abu ba 'e ilia,

"Ioli 'e logosia 'are afula li, iko 'ali too ala 'are
afula 'ali liufia 'are 'e boboo fai gi.
Ma ioli 'e logosia 'are wawade gi li, iko 'ali too
mola ala ta nanana."

Titus failia kwaima lia gi

16 Meulu batafea rasua God sulia 'e kwatea
kwaiogalina ba'ela fala Titus 'ali rana 'amiu,
malaa lou kwaiogalina 'ameulu fala rananamiu.
17 Ma talasi meulu soilidia ala 'e oga kae rana

'amiu li, 'i lia ka babalafe rasua fala taunai, sulia
'e oga rananamiu. Ma sulia kwaiogalina lia, ka
malata fala olina lou ko 'i soemiu. 18 Meulu
kae kwatea ko na wale ala alae walefae gia gi
failia. 'I lia wale 'e ioli fakwalaimoki gi sui gera
malata ba'ela rasua ala sulia galona nanata lia
fala fatalona 'alia Faronona 'Oka li. 19 Ma ioli
fakwalaimoki gi gera ka filia 'ali ka la fae 'ameulu
talasi meulu la kwailiu fala golinala tuturana fala
ioli fakwalaimoki 'i Judea gi li. Ioli afula gi gera
batafea Aofia sulia me galona fo. Ma galona fo gi
kae fatailia lou lia meulu oga rasua fala rananala
ioli fakwalaimoki gera siofa gi li.

20 Meulu lio 'oka rasua sulia bata fo gi, tauma
ta ioli 'e bi sae fafuta'a 'ameulu. 21 Sulia meulu
oga meulu ka taua 'are 'e rada 'i maala God ma
'i maala ioli li sui lou.

22 Lia fo 'e taua ma meulu ka kwatea lou
ko na walefae gia failia Titus. Ala talasi afula
gi, wale 'e 'e fatailia fameulu lia 'e oga ra-
sua ala kwairanaina li. Ma ala talasi 'e, 'e
malata fitoonamiu, ma ka kwatea ka oga rasua
rananamiu. 23 Ma Titus, 'i lia wale 'e galo fae
lau fala rananamiu. Ma alae walefae gia daulu
la ko failia, daulu la ko 'alia ratala logonae
ioli fakwalaimoki gera fili daulu, ma galona
daulu kae fa'ilitoa Jesus Christ. 24 'E 'oka 'ali
'amu ka fatailia kwaimanaa 'amiu fada, 'ali ioli
fakwalaimoki gi sui, gera ka sai 'oka ala batafena
'ameulu amiu 'e kwalaimoki.

9

Kwairanaina fala ioli gera fakwalaimoki gi li

1 Iko 'ali lau boboo mola fala geregerena famiu
sulia kwairanaina 'e gia kae kwatea fala ioli
fakwalaimoki gera siofa 'i Judea gi li, sulia lau
saiai lia 'amu fuli'ae fala tuturana 'alia bata li
fada. 2 Lau saiai 'amu oga rasua ala kwairanaina.
Ma lau batafe 'amiu fala ioli 'i Masedonia gi
'uri 'e, “Alae iolifuta gia 'i laola gulae tolo 'i
Gris li, ala maala fe nali ba 'e sui ko, gera
rerei fala kwatenala bata gi fala kwairanaina.”
Ma talasi ioli 'i Masedonia gi gera ronoa me
'are fo li, afulanada gera oga kwairanaina lou.
3 Lau batafe 'amiu fala ioli 'i Masedonia gi lia
'amu rerei 'alia tuturana 'alia bata 'amiu gi li.
'Urifo, ala talasi 'e, lakae kwatea ko 'i soemiu
alae walefae ba gia, 'ali daulu rana 'amiu fala
fasuinala tutura bata na, tauma batafena lau
amiu iko 'ali kwalaimoki. 4 Ma ala iko 'ali 'amu
rerei, ma ala nali ioli fakwalaimoki 'i Masedonia
gera kae la mae fae lau talasi lakae la ko 'i
soemiu, ma gera kae lesia lia iko 'ali 'amu rerei
'alia bata 'amiu gi li, meulu kae mau fafia malata
fitoona 'ameulu amiu. Ma 'i 'amiu wasua 'amu
kae mau rasua lou. 5 Lia fo, lau ilia 'e 'oka fagu
laka keria lo ko alae walefae 'e, 'ali daulu la ko
'i soemiu 'i lao, 'ali daulu rana 'amiu fala rerei
na 'alia bata ba 'amu etae alafuu 'alida gi. 'Urifo,
kwatena 'amiu kae io maasia talasi lakae la ko
ai. Ma ioli gi sui gera kae saiai 'amu kwatea bata
fo sulia kwaiogalina 'amiu 'i talamiu, ma iko 'alia
sulia ta ioli 'e suunae 'amiu.

6 Ikoso 'ali 'amu bulono 'alia 'are ba tarifulaana
'e ilia: Ala gia fasia mola barae fufuae 'are, barae
me 'are mola lou gia kae fisua. Ma ala gia fasia
'are afula gi, 'are afula gi lou gia kae fisua. 7 Lia

fo, ioli ka naia 'i laola manola 'are 'e saiai ka
kwatea. Ma iko 'ali 'oka fala ta ioli 'ali kwatea 'are
iko 'ali oga kwatenai gi. Ma iko 'ali 'oka fala ta ioli
'ali kwate sulia 'e fia 'uria gera suunailia. Sulia
God 'e babalafe fafia ioli 'e kwate 'alia babalafena
li. 8 Ma God 'e totolia kwatenala 'are afula gi
famiu ka liufia 'are 'amu boboo fali gi, 'ali ala
talasi gi sui 'amu kae too ala 'are 'amu boboo fali
gi sui, ma 'amu ka too ala 'are fala kwatenali fala
rananala lou tali ioli. 9 Sulia Geregerena Abu ba
'e ilia,

"Gera kwate ba'ela rasua fala ioli siofa gi, ma God
ikoso bulono 'alia kwairanaina gera gi."

10 Ma God lia lo 'e kwatea fufuae 'are gi fala
ioli 'e fasi 'are, 'ali ka alua fana. Ma ka 'urifo
lou, God kae kwatea 'are gi famiu, 'ali 'amu ka
kwatea tali 'are fala ioli gera too ala 'atona gi li.
Ma 'amu kae too ala 'are 'oka afula gi lou, malaa
ioli 'e fasia fufuae 'are gi li kae golia fana afula gi.
11 Sulia ala talasi gi sui, God 'e kwate 'amu ka too
ala 'are 'e totolia rananala ioli gi li, 'ali gera ka
batafea God fala kwairanaina 'amu kae kwatea
ma gera kae sakea faasi 'ameulu.

12 'Are 'amu kwatea gi, kae ranaa ioli God gi,
ma kae kwatea ioli afula gi lou gera kae batafea
God. 13 'Amu kae fa'ilitoa God 'alia kwatena
ba'ela 'amiu gi. Kwatena ba'ela 'amiu gi fada kae
fatailia lia 'amu rono sulia Faronona 'Oka Christ
li. 14 Ma gera kae foa famiu 'alia kwaimanaa 'i
osiala kwaimanaa God lia 'e fatailia fada 'alia 'i
'amiu. 15 Gia batafea God sulia Wela lia. 'I osiala
lo kwatena 'oka ka tasa rasua God 'e kwatea faga.
Iko ta saena 'ali totolia fala fadanala kwatena fo.

10

Paul kae kwatea kwaikwaina fala ioli falalau rero 'i Korint gi

1 'I lau Paul, lakae aniulu famiu 'alia teke me 'are. Lau aniulu famiu 'alia falafala ala mamaeana li malaa lou falafala Jesus Christ, wasua nali ioli amiu gera ka ilia lau mau ma laka mamaea ala talasi lau io fae 'amiu, ma saenagu 'e nanata ala talasi lau io tatau faasi 'amiu ma laka geregere mola ko. 2 Lau aniulu famiu, 'ali 'amu farada abulonamiu, 'ali saenagu famiu ikoso nanata ala talasi lakae dao ko 'i soemiu. Sulia lau saiai lau totolia balufinala ioli 'e gera ilia meulu la mola 'ameulu sulia falafala ta'a 'i laola molagali gi li. 3 'E kwalaimoki gia io 'ua 'i laola molagali. Wasua ma ala talasi meulu kwalaa failia malimae 'ameulu gi li, iko 'ali meulu kwalaa 'alia falafala ta'a 'i laola molagali gi li. 4 Sulia 'are li kwalaana 'alida gi lia 'ami kwalaa 'alia iko 'ali gera la mae faasia ioli. Wasua ma 'are li kwalaana 'alida 'ameulu gi gera la mae faasia God lia 'e kwatea nanatana fameulu 'ali meulu ka fafuta'a 'are nanata malimae 'ameulu gi li. Meulu saiala liufinala malatana kotokoto gi, 5 ma meulu ka saiala osinala falalauna kotokoto 'e ioli lafe gi gera alua fala bolosinala ioli gi 'ali ikoso gera saiala God. Ma meulu ka saiala liufinala malatana rero ioli gi li, ma meulu ka olisida 'ali gera ronosulia saenala Jesus Christ. 6 Ma ala talasi 'amu fatailia lia 'amu ronosulia sui lo alaana 'ameulu gi li, meulu rerei fala kwatenala kwaikwaina fala ite amiu iko 'ali ronosuli 'ameulu.

7 'Amu fou malata mola 'i fofola liona 'i
maaluma ala ioli gi li, ma iko 'ali 'amu rae 'oka
ala malutala 'are gi. Ala ta ioli amiu 'e fia 'i lia
ioli galona Jesus Christ, 'e 'oka 'ali sai lou ai, 'i
'ameulu wale li galona kwalaimoki Jesus Christ
gi lou. 8 Sulia Aofia 'e kwatea kwalaimokina
fameulu fala talai namiu. Ma ka keri 'ameulu
fala rananamiu, ma iko lou fala fafuta'anamiu.
Lau sae lafu lau sulia nanatana Aofia 'e kwatea
fameulu. Wasua 'ala ka 'urifo, iko 'ali lau mau
mola. 9 Iko 'ali lau oga 'amu ka malata 'uri lau
famau 'amiu 'alia geregerena lau taua famiu gi,
10 sulia nali ioli gera sae 'uri 'e, "Geregerenala
Paul 'e nanata. Wasua ma talasi 'e io fae gia, 'e
maumaula ma iko 'ali sai mola ala saena." 11 Ioli
'e ilia me 'are fo li, 'e 'oka fala 'ali saiala 'are 'e
meulu sae 'alia ala talasi meulu geregere li, 'e
rada failia 'are meulu kae tauda ala talasi meulu
io fae 'amiu ai.

12 Iko 'ali meulu fafuradani 'ameulu failia ioli
galo ba gera ilia gera 'ilitoa rasua gi. Ma gera
ka sae lafuda 'i talada, me 'are iko 'ali totolia 'ali
gera taua! 13 Ma 'i 'ameulu, iko 'ali meulu sae
lafu 'ameulu failia ta nanatana iko 'ali meulu too
ai. Wasua ma meulu lafu 'ameulu sulia galona
'e God 'e keri 'ameulu fala taunai, ma 'i 'amiu
nali ioli lou ala galona fo. 14 Iko 'ali meulu
rero talasi meulu ilia meulu too ala nanatana
fafi 'i 'amiu, sulia 'i 'ameulu wale etaeta meulu
daofi 'amiu failia Faronona 'Oka Jesus Christ li.
15 Iko 'ali meulu ilia meulu too ala kwalaimokina
fafia galona nali ioli mamata gera tauda 'i laola
mae falua God iko 'ali keri 'ameulu fai gi. Ma 'i
'amiu nali ioli God 'e keri 'ameulu famiu, meulu
oga fitoona 'amiu ka ba'ela ma ka nanata. Ma

meulu ka oga lou taunala galona ba'ela ka tasa
fae 'amiu. 16 Ma 'i burila meulu galo lou fae
'amiu, meulu ka laafia falua gi fala fatalona
'alia Faronona 'Oka li. Ma iko 'ali meulu oga
'ali meulu ilia meulu too ala kwalaimokina fafia
galona tali ioli mamata gera taua ala mae falua
God 'e kerida fai gi.
17 Sulia Geregerena Abu ba 'e ilia, "Ala ta ioli
'e oga ka sae lafu lia, 'i lia ka soi lafea mola God
'alia 'are 'e tauda gi." 18 Ma ioli 'e sae lafu lia 'i
talala, 'i lia ikoso too ala 'ilitoana. Wasua ma ioli
God 'e alafafia, 'i lia ioli 'ilitoa kwalaimoki.

11

Wale kotokoto gera ilia 'i gera wale li lifurono kwalaimoki gi li

1 Wasua lau saiai iko 'ali totolia fala ioli 'ali
sae sulia 'i lia talala, lau oga 'amu ka fafu ga
fae lau, talasi lakae sae suli lau 'i talagu. 2 Lau
malata booboo suli 'amiu, malaa lou lia God 'e
malata booboo amiu. Sulia 'amu malaa na geli
ulao 'auabua ba lau alu fafia maasia daonala mae
Jesus Christ. Ulao gera alu fafia fala wateuna li,
ka io faasia wale mamata gi. 3 Lau malata 'abero
suli 'i 'amiu, tauma 'amu bi fakwalaimoki ala
faalalauna nali ioli gi, ma kwaimanaa 'amiu fala
Jesus Christ ka tagalae, malaa ba Eve 'ua lo mae
'i lao 'e fakwalaimoki ala kotonala fe wa li. 4 Lau
malata booboo suli 'amiu, tauma nainali mola
'amu bi fakwalaimoki ala falalauna 'e mamata
faasia falalauna 'ameulu li. Sulia ala ta wale 'e la
ko 'i soemiu, ma ka fatalo 'alia faronona mamata
sulia Jesus, 'amu bi fakwalaimoki mola 'amiu ala.
Ma 'amu ka marabe fala sakenala ta aloe 'are

'e mamata faasia Aloe 'are Abu 'amu sakea ala
talasi meulu fatalo ai.
5 Wale 'e gera la ko 'i soemiu gi, ma gera ka
ilia 'i gera lifurono 'ilitoa gi li, iko 'ali lau malata
mola 'uri gera 'ilitoa ka liufi lau. 6 Wasua 'ala
iko 'ali lau saiala saena, lau saiala 'are afula gi
ala Faronona 'Oka. 'Amu saiala 'are fo gi, sulia
meulu falalau 'amiu alida ala talasi afula gi.
7 Ala talasi lau fatalo 'alia Faronona 'Oka God
famiu li, iko 'ali lau suga 'amiu fala ta folifolina,
ma ta teke me seleni wasua ka iko mola lou. Ma
ala talasi lau io 'i soemiu, lau fawawade lau 'ali
'amu sakea 'ilitoana. 'Uta, 'amu fia 'uria lau tau
rero lo fo? 8 Ala talasi lau falalau 'amiu, nali ioli
fakwalaimoki 'i laola falua mamata gi, gera foli
lau. Lia fo, laka sakea 'are gi faasida, 'ali lau rana
'amiu. 9 Ma ala talasi lau io fae 'amiu, ala laka
oga tali bata, iko 'ali lau suga 'amiu mola fali. Ma
alae walefae gera la mae faasia 'i Masedonia lo
gera kwatea 'are lau ogada gi. Iko 'ali lau suga
'amiu fala ta me 'are, ma ikoso 'ali lakae suga
lou. 10 Lau sae lafu lau sulia iko 'ali lau suga
'amiu fala ta me 'are. Ma 'are fo, 'e 'ato ka olisi
ala ta talasi, sulia ikoso lau kae sakea ta bata
faasia ta ioli 'i laola gulae tolo 'i Gris sui. 'Are
fo 'e kwalaimoki malaa lou saenala Jesus Christ
'e kwalaimoki. 11 Mala 'amu malata rero 'uri iko
'ali lau kwaima amiu sulia iko 'ali lau sake bata
faasi 'amiu. Wasua ma God 'e saiai lau kwaima
rasua amiu.
12 Lakae galo mola 'agua ala falafala 'e, 'ali
wale 'e gera ilia gera wale li lifurono gi li, ikoso
gera totolia ilinala galona gera gi 'e 'oka ka malaa
galona 'ameulu gi. 13 Gera ilia 'i gera lifurono gi,

wasua ma 'i gera iko 'alia lifurono kwalaimoki
Jesus Christ gi. Gera kotofi 'amiu 'alia galona
gera gi, 'ali 'amu malata 'uri 'i gera lo lifurono
gi. 14 Ma iko 'ali lau kwele mola 'alia me 'are
fo, sulia Saetan wasua, 'e saiai ka olisi 'ali lio
malaa na eniselo ala madakwana. 15 Lia fo, ikoso
'ali gia kwele ala ioli galona Saetan gi lou, gera
tau ma gera 'i talada gera ka lio lou malaa ioli
galona kwalaimoki God gi. Gera kae sakea lo
kwaikwaina ba'ela 'e totolida sulia abulo ta'ana
gera gi li.

Paul 'e sae lafua sulia famalifiinala

16-17 Wasua 'ala iko 'ali lau oga sae lafe na,
talasi 'e lakae sae lafu lau 'i talagu. Talasi lau
sae suli lau 'i talagu 'urifo li, nali ai amiu gera
fia 'uria lau alaa malaa ioli kwekwe'ela gi, 'o ma
iko 'ali lau alaa sulia ta 'are Aofia 'e ilia. Wasua
'amu ka malata 'urifo, 'amu rono ga sulia 'are
'e lakae ilia. 18 'I Burila nali wale gera sae lafu
gera 'i talada, 'amu rono lou sulida. 'Urifo 'i
amiu sui 'amu fafuronosia ga 'are 'e lakae ilia
famiu sulia 'i lau talagu gi. 19 Ma 'amu fia 'uria
'amu sai 'are rasua, wasua ma 'amu marabe fala
rononala wale 'e alaanada iko 'ali rada gi. 20 'Amu
ka ala'alida mola 'amiu 'ali gera ba'ela fafi 'amiu,
ma gera ka sakea 'are 'amiu gi, ma gera ka kotofi
'amiu, ma gera ka sae ralada 'i talada, ma gera ka
famau 'amiu 'alia kwai bolosinala maamiu. 21 'I
'ameulu iko 'ali meulu tau 'urifo amiu. Ma 'utaa
'e 'amu ka fia 'uri meulu rero, sulia iko 'ali meulu
tau 'urifo amiu?

Ioli gera fia 'i gera lifurono 'ilitoa gi li, gera
sae lafu gera 'i talada. Ma 'i lau lou, lakae sae

lafu lau ka malaa 'i gera lou, wasua iko 'ali 'oka
fala saena 'urifo. 22 Gera ilia 'i gera wale 'i Jiu
gi. Ma 'i lau na wale Jiu lou. Gera ilia 'i gera
kwalofa Israel failia Abraham. Ma 'i lau na wale
lou ala kwalofa Israel failia Abraham. 23 (Iko 'ali
lau oga sae lafu nagu 'i talagu 'uri 'e.) Gera ilia 'i
gera wale li galona Jesus Christ gi. Wasua ma 'i
lau lo wale li galona 'oka Jesus Christ, ka liufida.
Sulia lau galo nanata ka liufida, ma geraka alu
lau 'i laola raraa ala talasi afula gi ka liufida, ma
gera ka rabusi lau ala talasi afula gi ka liufida,
ma garani laka mae ala talasi afula gi ka liufida.
24 Lima talasi gi wale ba'ela Jiu gi li gera rabusi
lau 'alia olu akwala wala sikwa fe kwaina. 25 Ma
olu talasi gi wale ba'ela 'i Rom gi gera rabusi lau
'alia mae 'ai. Ma ala na teke talasi, nali wale
gera mailia fala rauninagu 'alia 'uinagu 'alia fau
gi. Ma olu talasi gi faga lau la 'alia 'e wawalo
fae lau, ma ala na teke talasi lau io 'i laola asi
sulia teke fe boni ma na teke fe atoa. 26 Ma ala
laa na afula lau gi, lau daria 'atona afula gi ala
kwai afe gi, ma wale belibeli gi, ma wale Jiu gi,
failia wale mamata gi lia gera malimae agu. Ma
laka daria 'atona gi 'i laola falua ba'ela gi, ma 'i
laola abae lifi kwasi gi, ma 'i laola asi lou. Ma
nali talasi wale gera koto ma gera ka ilia 'i gera
wale fakwalaimoki ala Jesus gi li, gera kwatea lou
'atona ba'ela gi fagu. 27 Lau galo nanata rasua,
ma nali fe boni iko 'ali lau momo'osu. Ma nali
talasi iko 'ali lau too ala tali fana ma iko 'ali lau
gou. Ma nali talasi lau gwari sulia lau olidodoko
rasua 'alia me toro gi. 28 Ma iko 'alia me 'are
fo gi mola, sulia ala atoa gi sui mola 'ali lau too
ala 'atona gi, sulia lau malata booboo mola 'agua

sulia logonae ioli fakwalaimoki gi sui. 29 Ma ala
ta ioli 'e fakwalaimoki ma ka daria 'atona sulia
ilito'ona ba'ela gi li, lau too lou ala 'atona gi, sulia
lau malata booboo sulia. Ma ala ta ioli ka taua
ta 'are ta'a, lau kwaimalatai.
30 Sulia gera suunailia laka sae lafu lau 'i
talagu, laka sae sulia 'are 'e fatailia 'i lau na wale
watoutou. 31 God Mama Aofia gia Jesus, lia 'e
saiala 'are 'e lau ilida gera kwalaimoki. Lau oga
ioli gi sui 'ali gera batafea God firi. 32 Ala talasi
lau io 'i Damaskas, wale ba Aretas walelitalona 'e
filia fala 'ilitoana fafia falua fo li, 'e kwatea wale li
ofona afula gi gera ka lio folo bolosia mae tafaa gi
ala mae falua fo, 'ali gera dau lau ala talasi lakae
latafa ai. 33 Wasua ma nali ioli gera kwairanai
agu, gera ka alu lau 'i laola pera ba'ela, ma gera
ka fasifo lau sulia mae 'olofolo ala balibali fo fala
'i maluma ma laka tafi.*

12

'Are God 'e fatailida fala Paul gi

1 Gera suunailia laka sae lafu lau 'i talagu,
wasua ma saena 'urifo iko 'ali 'e falalamaa lia
'i lau lifurono. Wasua ka 'urifo, lakae sae sulia
'are Aofia 'e fatailia fagu. 2 Akwala wala fai fe
falisi sui lo, God 'e sake lau fala lifi God 'e io ai
'i nali. * (Iko 'ali lau saiai rabegu lou 'e dao 'i
lififo, 'o ma God mola 'e fatailia 'are 'e gi fagu,
sulia talifilia God mola 'e saiai.) 3-4 Laka ilia lou,
lau sai mola ala God lo 'e sake lau fala 'i nali.
(Ma iko 'ali lau saiai rabegu 'e dao lou 'i lififo 'o

* **11:33** lesia lului 'are ala Acts 9:25 * **12:2** Saena 'i Grik 'e ilia olula heven, lifi God 'e io ai.

ma God mola 'e fatailia fagu, sulia talifilia God
mola 'e saiai.) Ma ala talasi lau io 'i nali, laka
ronoa 'are li 'aferona gi ma ka 'ato 'ali ta ioli ka
ilia 'alia saena 'i laola molagali gi li. 5 Lioliona 'e
'are fala sae lafena sulia. Wasua ma ikoso lau tau
'urifo. Sulia 'are 'e lakae sae lafu lau sulia 'are 'e
fatailia 'i lau wale watoutou li. 6 Ma ala laka oga
lafenagu, 'e totolia laka sae 'urifo sulia saenagu
'e kwalaimoki. Wasua ma, ikoso 'ali lau lafe lau,
sulia iko 'ali lau oga ioli gi gera ka fia 'uria 'i lau
wale ba'ela liufia 'are 'e gera lesia lau tauda gi li,
failia 'are 'e gera ka ronoa lau ilida gi.

7 God 'e ala'alia mataina fagu 'ali ikoso 'ali
lau sae naunau sulia 'are 'oka afula lau lesida
'i nali gi. Ma mataina 'e, Saetan 'e taua 'ali ka
faamalifii lau 'ali ikoso lau naunau. 8 Ma olu
talasi gi lau foa, ma laka aniulu fala Aofia 'ali
ka lafua faasi lau. 9 Wasua ma 'e olisi lau ka
sae 'uri 'e, “Kwai'ofena lau mola talifilia 'o boboo
fai. Sulia ala ko watoutou, nanatana lau fala
rananamu kae ba'ela ka tasa.” 'I osiala me 'are
fo, lau babalafe rasua, ma laka sae lafu lau sulia
watoutouna lau gi, 'ali nanatana Jesus Christ ka
kwairanai agu. 10 Lau babalafe mola 'agua fafia
'atona lau gi sulia Jesus Christ. Lau babalafe
mola 'agua ala gera ka sae fafuta'a lau, 'o ma
gera ka malakwaita agu. 'E 'oka mola 'ala ala laka
too ala watoutouna, sulia ala talasi lau watoutou,
Jesus Christ ka fananata lau.

Paul 'e malata booboo fala ioli 'i Korint gi

11 'E iko 'ali totolia 'ali lau sae lafu lau, wasua
ma 'i 'amiu 'amu kwate ma laka sae 'urifo.
Totolia 'amu ka batafe lau mola 'amiu. Wasua
'ala 'i lau wale mola lou, wale ba gera soi gera

'alia lifurono 'ilitoa gi li iko 'ali gera ba'ela ka liufi
lau. 12 Ala talasi lau galo 'i safitamiu 'alia fafuna
li, God 'e taua 'are mama'ala afula gi 'ali 'i lau.
Ma 'are fo gi gera fatailia lia 'i lau wale li lifurono
kwalaimoki. 13 'Are lau tauda famiu gi, 'e malaa
'are lau tauda fala logonae ioli fakwalaimoki gi
sui. Teke 'are iko 'ali malaa 'are lau taua ala falua
mamata gi li mola: Iko 'ali lau suga ta bata amiu
fala rananagu. Ma 'i fofola me 'are fo 'amu ilia
lau taua me 'are ta'a amiu. 'Amu kwailufa aagu
fala me rerona fo.

14 Ala talasi 'e, lakae rerei 'ali lau dao lou
tonamiu ala olula talasi. Ma 'e malaa lou 'i lao,
ikoso 'ali lau sugaa ta bata faasi 'amiu. Sulia
iko 'ali lau oga mola bata 'amiu gi. 'Are lau oga
mola lia 'ali 'amu babalafe talasi lakae dao ko.
Lau malaa na mama famiu, sulia lau kwairanai
amiu fala fakwalaimokina ala Jesus Christ. Ma
iko 'ali totolia 'ali wela gi gera ka kwate bata fala
mama gera, ma 'e 'oka fala mama lo ka kwate
bata fala wela lia gi. 15 Ma ala lau kwatea 'are
lau gi sui fae lau 'i talagu lou fala rananamiu,
lau babalafe mola 'agua. 'Uta, kwaimanaa 'amiu
fagu 'e wawade mola, sulia kwaima na lau famiu
'e laliu rasua?

16 'Amu saiai iko 'ali lau sugaa ta bata faasi
'amiu. Wasua ma malimae lau gi gera sae
'uri 'e, “Paul 'e too ala malatae wale agwa fala
kotofinamiu.” 17 Ma 'amu saiai saena fo iko 'ali
kwalaimoki. Ma iko 'ali lau keria ko tali wale 'i
soemiu fala 'aurafunamiu fala bata. 18 Lau anisia
Titus 'ali la ko 'i soemiu, ma laka kwatea ko na
walefae lou failia. Ma 'amu sai kwalaimoki ala
Titus iko 'ali 'oso 'amiu mola fala ta bata. Ma

'amu saiala Titus fae lau, mera taua 'are gera
rada gi sui mola.
19 Mala 'amu fia 'uria meulu alaa 'urifo fala
bolosinameulu 'i talameulu. Malatagu iko 'ali
'urifo. Sulia God 'e saiai 'are 'e meulu ilida gi,
gera la sulia 'are Jesus Christ 'e oga meulu ka ilida
gi. Alae kwaima 'oka lau, 'are meulu tauda gi
sui, meulu tauda fala rananamiu. 20 Lau malata
booboo, tauma lau bi la ko, ma laka lesia abulona
'amiu gi 'e mamata faasia 'are lau oga. Ma ala 'e
'urifo, lakae kwatea kwaikwaina famiu, ma ikoso
'ali 'amu babalafe sulia. Lau malata booboo
tauma tali ioli 'i lifila gera bi olisusu, ma gera
ka kwaifi, ma gera ka ogata'a, ma gera ka fana
'ete, ma gera ka sae ta'a, ma gera ka alaa sulia
ioli mamata gi, ma gera ka lafe, ma falafala gera
gi ikoso rada. 21 Lau malata booboo tauma lau bi
la lou mae, ma God ka taua laka mau fafi 'amiu.
Ma lakae ani sulia ioli afula amiu, gera taua 'are
ta'a gi, ma iko 'ali gera bulusi faasia tau ta'ana
gera gi.

13

1 Lakae la ko 'i soemiu olula talasi. Geregerena
Abu ba 'e ilia, “Ikoso 'ali 'amu lokokwaikwaina
fala ta ioli la la 'amu ka ronoa ta rua ioli 'o ma ta
olu ioli gera sae falalamaa 'are 'e tauda gi.” 2 Ala
ruala talasi lau la mae, lau fabasua ioli taunada
'e ta'a gi. Ma ala talasi 'e, lakae fabasuda lou
'i laola geregerena 'e. Ma ala talasi lakae dao
ko 'i soemiu, ikoso ta ioli 'ali taua ta 'are ta'a ka
tafi faasia kwaikwaina lau fala. 3 Ala talasi fo,
'amu kae sai 'oka ala Jesus Christ lia 'e kwatea
saena fagu 'ali laka sae 'alia. Ma talasi kae taua

ta 'are famiu, iko 'ali 'e watoutou. Wasua ma 'e
fatailia nanata ba'ela famiu. 4 Sulia Jesus Christ 'e
watoutou talasi gera fotoia ala 'ai rara folo li, ma
ka tatae faasia maena 'alia nanatana ba'ela God.
Ma 'i 'ameulu meulu watoutou lou malaa Jesus
Christ, wasua ma meulu kae too ala nanatana
ba'ela God 'alia Jesus Christ, ala talasi meulu kae
la ko 'i soemiu.
5 'E 'oka famiu 'ali 'amu malata sulia maurina
'amiu gi, 'ali 'amu saiala abulona 'amiu gi 'e
rada 'o ma iko fala ioli gera fakwalaimoki ala
Jesus Christ gi. 'Amu saiala Jesus Christ 'e
io 'i laola maurinamiu. Ma ala iko 'ali 'e io
'i laola maurinamiu, fitoona 'amiu gi iko 'ali
kwalaimoki. 6 Lau oga 'amu ka saiala fitoona
'ameulu 'e kwalaimoki. 7 Ma meulu foasia God
'ali 'amu ka mano faasia abulo ta'ana. Ma iko 'ali
meulu foa mola 'ameulu 'urifo 'ali ta ioli ka fia
'uria galona 'ameulu 'e 'oka. Meulu foa 'urifo 'ali
'amu taua 'are rada gi, wasua 'ala nali ioli gera
fia 'uria galona 'ameulu 'are gwaugwau mola 'ali
gi. 8 Meulu taua 'are sulia falalauna kwalaimoki
gi li, ma iko 'ali meulu ura bolosia falalauna
kwalaimoki. 9 Meulu babalafe meulu watoutou,
ala 'amu nanata kwalaimoki. Ma meulu foa 'ali
'amu farada abulonamiu sui. 10 Lia fo 'e taua laka
gerea 'are fo gi ala talasi lau io tatau 'ua ko faasi
'amiu. Lau taua 'ali ala talasi laka la ko 'i soemiu,
ikoso lau balufi 'amiu 'alia nanatana 'e Aofia 'e
kwatea fagu. 'E kwatea lo nanatana fo fagu 'ali
laka rana 'amiu, ma iko lou fala fafuta'anamiu.

Alaana fafu'isi gi

11 Alae walefae lau me 'are lau too ali fali ilia
famiu gi lo la. 'Amu olisia falafala 'amiu gi, ma

'amu ka fafuronosia 'are 'e lau gereda ko famiu
gi, ma 'amu ka io 'alia teke malatae wale, ma
'amu ka io 'alia aroarona fae 'amiu talamiu 'i
safitamiu. God 'e 'e kwaima aaga ma ka kwatea
aroarona li, kae io fae 'amiu.
12 'Amu fatailia kwaimanaa 'amiu gi famiu
tootoo ala talasi 'amu ka leesi 'amiu kwailiu.
Ioli God gi sui 'i lifi'e, gera kwatea ko sae
ailafena gera gi famiu.
13 Lau foa 'ali Aofia Jesus Christ ka kwai'ofe
amiu, ma God ka kwaima amiu, ma Aloe 'are Abu
ka io fae 'amiu sui.

Alafuuna Fa'alu Ala Saena 'I Wala
The New Testament in the Wala language of the Solomon Islands
Niu Testament long langguis Wala

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wala

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023
bf9ac747-bd4c-52d7-9255-cc77efeda844